

Hernád Nagyközség Önkormányzatának Gazdasági Programja

2020-2024

Záradék:

Hernád Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a 30/2020.(III.30.) képviselő-testületi határozatával elfogadta.

ELŐTERJESZTÉS

Hernád Nagyközség Önkormányzatának 2020-2024. évi Gazdasági Programjáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatokról szóló – többször módosított – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény előírásai szerint a gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat(ok) részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat(ok) által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adópolitika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat, továbbá városok esetében a befektetés-támogatási politika, városüzemeltetési politika célkitűzéseit. A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el, ha az egy választási ciklus idejére szól. Ha a meglévő gazdasági program az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselőtestület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A Gazdasági Program a választási ciklusra szól, de olyan stratégiai jellegű célokat is tartalmaz, amelyek hosszabb távon megszabják az önkormányzati döntések irányát, és összehangoltabbá teszik azokat.

Hernád Nagyközség Önkormányzatának Gazdasági Programja nem takarékosági terv, hanem a község működtetésének és fejlesztésének stratégiai terve. Program, melynek célja, hogy Hernád fejlődésének üteme fenntartható, életének komfortja biztosítható, de inkább javítható legyen.

A lehetséges fejlesztési irányok és programok között elsőbbséget élveznek azok, amelyek forrásteremtő partneri együttműködésben valósulnak meg. Különösen értékesnek

tekintjük azokat a programokat, amelyek a magán- és a közszféra érdekegyesítése által jönnek létre.

A Gazdasági Program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztés-orientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a község fenntartható fejlődését segítik elő.

A község fenntartható fejlődése, jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van népességmegtartó képességének. A Gazdasági Program elsőséget ad a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, a Hernádon élők komfortérzetét javító, identitásának, érzelmi azonosulásának kialakulását elősegítő programoknak.

A Gazdasági Program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak.

A Gazdasági Program összeállítását befolyásoló tényezők:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a képviselő-testület, polgármester és a bizottságok elképzelései, javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A Gazdasági Programban meghatározott célkitűzések eléréséhez a Képviselő-testületnek két irányba is koncentrálnia kell:

- egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására, másrészt
- a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

A jelen Gazdasági Programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek kell a szükséges anyagi eszközöket biztosítani.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások), hanem szükség van

- a pályázati lehetőségek felkutatására, illetve
- az Önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására.

Hernád nagyközség gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

A kormány gazdasági programja kitér az állam, a gazdasági, az egészségügyi és az oktatási reformra.

A modern, szolgáltató közigazgatás reformja keretében a kormány:

- általánossá kívánja tenni az elektronikus önkormányzati szolgáltatást,
- egyablakos ügyintézés bevezetése,
- növelni kívánja az önkormányzatok kistérségi társulásait és kezdeményezi a kötelező társulás alkotmányos feltételeinek megteremtését,
- felülvizsgálja az önkormányzatok és a hivatalok által ellátandó feladatokat.

A gazdasági reform keretében a kormány a költségvetési egyensúly helyreállítását célzó intézkedéseket kíván hozni, és szerkezet-átalakító reformokat dolgoz ki.

A kormány fejlesztési irányai

A kormány a fejlesztési elképzeléseit a fejlesztő állam, a fejlődő magyar vállalkozások, az innováció és tudomány, az új energiapolitika, a fejlődő vidék, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, melyek kihatnak az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai a modern ipar, az innovatív ágazatok, az üzleti és kereskedelmi szolgáltatás és az idegenforgalom. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése során cél az ország egységének megteremtése, az életformában létező csoportok elszigeteltségének csökkentése, ezért bővíteni kell a közúthálózatot, korszerűsíteni kell a vasútközlekedést. A kormány fejleszteni kívánja az építőipart, és meg kívánja teremteni a tisztább és egészségesebb környezetet.

Hernád község gazdasági helyzete és a várható változások

A vagyoni helyzet

Az önkormányzat nettó vagyona 1 milliárd 417 millió, számláin található pénze 202 millió Ft volt 2019. december 31-én.

Az önkormányzat vagyonát növelte a megvásárolt, illetve kisajátított ingatlanok értéke, a kialakított építési telkek értéke, a felújított, illetve bővített intézmények értékének növekedése.

A pénzügyi helyzet

Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt öt évben az alábbiak jellemezték:

- az Önkormányzatnak a fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást nem kellett igénybe vennie.

- Az Önkormányzat működéséhez folyószámla-hitelt nem vettünk igénybe.
- A Kormány feladatfinanszírozási rendszerre tért át, amely azonban több területen nem fedezi a feladatok magas szintű ellátásának költségeit, így önkormányzati forrással kellett kiegészíteni.
- Az állam átvette a Hernádi Általános Iskola működtetését is, így annak költségeit is. Három közös használatú része van az iskolának: a könyvtár, a melegítőkonyha az ebédlővel és a tornaterem. A közös használatú részek esetében %-os költség hozzájárulásról állapodtunk meg a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Monori Tankerületével.
- Az üzletházban önkormányzati kérésre megépített lakások opciós szerződése 2014-ben lejárt, azokat ki kellett fizetni, amelyre kormányzati engedéllyel forinthitelt vettünk fel. A lakásokat eladtuk, azok vételára a hitel futamidejét csökkentette. A 2020-as költségvetési évben a hitelállomány 10.400 e Ft.
- A pénzügyi egyensúly, a folyamatos likviditás biztosítva volt.

A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

Az Önkormányzat költségvetési rendelet szerinti főösszege az elmúlt 4 évben 500 millió forint körül mozgott.

Kiadások

A költségvetési kiadások közel változatlanok maradtak. Jelentős változások nem történtek. Számos ponton ésszerűsítettük a kiadásokat, s ezt a tevékenységet a továbbiakban is folytatni fogjuk.

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy

- a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok nagyságát és arányát növeli a kötelező munkabér emelés (minimálbér emelés, kötelező átsorolások stb.),
- a dologi jellegű kiadások nagyságát és arányát növeli az infláció, csökkentheti a takarékosabb, gazdaságosabb, megfontoltabb gazdálkodás.

Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakul:

A költségvetési bevételek közül

- stagnálnak az önkormányzat működési bevételei,

- A feladatfinanszírozás egyes feladatok esetében fedezni a költségeket, azonban vannak olyan ellátandó feladatok, amelyekhez hatalmas összegeket kell önerőként hozzátenni.
- Önként vállalt feladataink fedezetét magunknak kell **megteremteni, ez sokszor** nehézségekbe ütközik.
- Mintegy 10 esztendeje nem változott a köztisztviselői bértábla, ez a tény jelentős bérfeszültséget eredményez az önkormányzaton belül. Vannak olyan ágazatok, amelyek esetében időnként korrigálják a béreket (óvodai nevelés, szociális ágazat), de itt sem elegendő az emelés mértéke. Ugyanez vonatkozik a konyhai, a közművelődési és az önkormányzati dolgozókra is.
- Köztisztviselőink gyakran két diplomával dolgoznak, azonban nem tudunk nekik megfelelő bért adni, amely tükrözi is a végzettségüket.
- Fenti okok miatt a béreket saját erőből kellett kiegészíteni már 2019-ben és 2020-ban is.

1. A költségvetési bevételek szerkezetére hatást gyakorolhat az, hogy a költségvetési támogatások reálértéke csökken, és egyre több saját bevétel megszerzésére, illetve pályázati források bevonására lesz szükség.
2. Az iparűzési adóbevételek a Kormány ezen adófajtajával kapcsolatos elképzeléseinek mentén változhat (csökkenhet).
3. A 2020 március hónapban meghirdetett veszélyhelyzet és a járvány idejére leálló intézmények kvótájának csökkenése miatt csökkennek bevételeink, miközben a fenntartási költségek jobbra állandóak maradnak.
4. Az iparűzési adó csökkenését vetíti előre már 2020-ban, de 2021-ben mindenképpen a járvány okozta veszélyhelyzet.

Ezen okok miatt a továbbiakban fokozottan ügyelni kell a gazdálkodás egyensúlyának megtartására, a következetes adópolitikára és a kiadások ésszerű csökkentésére.

A 2015-2019 közötti legfontosabb fejlesztéseink:

- ✚ Gyermek-egészségügyi Központ bővítése és felújítása.
- ✚ Védőnői Tanácsadó átköltöztetése,
- ✚ Tornaterem kiszolgáló helyiségeinek felújítása,
- ✚ Orvosi rendelők felújítása,
- ✚ orvosi eszközök beszerzése,
- ✚ Fogorvosi rendelő belső felújítása,
- ✚ Óvoda udvarának fejlesztése,
- ✚ Orvosi rendelők bútorzatának cseréje,
- ✚ Óvoda alsó szintjének felújítása,
- ✚ Óvoda feljárójának felújítása, biztonságossá tétele, felső szint tisztasági festése,
- ✚ óvodabővítés terveinek elkészíttetése,
- ✚ óvoda udvarának területbővítése két ütemben,

- + Alapszolgáltatási Központ megalapítása,
- + Csicsergő Bölcsőde megnyitása, épületének kialakítása,
- + Községháza belső felújítása, épületeinek összenyitása,
- + Térfigyelő kamerarendszer bővítése, korszerűsítése,
- + Könyvtár átköltöztetése a művelődési házba,
- + Művelődési Ház nagytermének, előterének és két klubtermének belső felújítása,
- + lomtalanítás,
- + sporttelep Köztársaság úti kerítésének megépítése, futópálya felújítása, kosárpálya felújítása, futsal pálya megépítése, sportpark felállítása,
- + sporttelep vizesblokkjának megépítése,
- + köztemetőben vizesblokk kialakítása,
- + ravatalozó külső-belső felújítása,
- + temetőben kétoldali kerítéscsere,
- + folyamatos temetői területrendezés,
- + páros urnafülkék kialakítása,
- + urnasírhelyek megépítése,
- + temetőüzemeltetés önkormányzati fenntartásba vonása,
- + buszvárók felállítása,
- + általános iskola kerítésének áthelyezése,
- + Gesztenye utcai járda megépítése,
- + Gesztenye utca aszfaltozása,

Az önkormányzat 2020-2024-ben végrehajtandó feladatai:

I. A Településrendezési Terv megújítása

A Településrendezési Terv felülvizsgálata és megújítása 2016-ban elindult, 2020. I. félévében a Képviselő-testület elfogadhatja.

II. Intézmények felújítása, rendbetétele

Az önkormányzat intézményeinek folyamatos karbantartásával, azok gondozásával megfelelő falukép kialakítására kell törekedni, hogy a községet vonzónak találja itt élő, letelepedni vágyó és átutazó egyaránt. A továbbra is kiemelkedően fontos feladatunk mellett, ami az önkormányzati intézmények folyamatos üzemeltetése, közszolgáltatások jó színvonalú biztosítása, a következő fejlesztések elengedhetetlenül fontosak az elkövetkező öt esztendőben:

Legfontosabb fejlesztési igények és lehetőségek 2020-2024:

❖ Szociális fejlesztések:

- bölcsőde bővítése;
- Hernádi Alapszolgáltatási Központ székhelyének megépítése;
- idősnapközi létrehozása és működtetése;
- további jótékonyági akciók szervezése;
- Serte-Perte tábor továbbfejlesztése.

❖ Oktatási-nevelési intézményfejlesztés:

- Óvoda bővítése;
- Óvoda udvari játékainak fokozatos cseréje és bővítése;

❖ Egészségügyi szolgáltatás-bővítés

- nőgyógyász, diabetológus, biztosítása helyben;
- laborminták levétele helyben;
- szűrőprogramok beindítása.

❖ Helyi közigazgatás munkafeltételeinek javítása:

Az épület felújítása és a Kormányzati ASP Központhoz való csatlakozás után a helyi közigazgatás további modernizálása.

❖ Kulturális fejlesztések:

- Sokszínű kulturális élet fenntartása, további kisebb és nagyobb rendezvények meghonosítása.
- - Művelődési ház bővítése két lépcsőben, amelyek a könyvtár kis mértékű bővítése és két klubhelyiség megépítése.

❖ Sportolási, szabadidő eltöltés feltételeinek további javítása:

- A sportolás feltételeinek további biztosítása, javítása.
- Sportpálya öltözőjének bővítése és felújítása.
- Sportpálya kerítésének cseréje.
- Új játszóterek, szabadtéri közösségi terek létesítése.

❖ Közbiztonság fejlesztése:

- A közbiztonság megőrzése érdekében további együttműködés a rendőrséggel és a katasztrófavédelemmel. A térfigyelő rendszer folyamatos működtetése és bővítése a Dabas Térségi Térfigyelő Központ munkájában való részvétel. Szükség esetén közterület-felügyelet létrehozása a rend és tisztaság megőrzése érdekében.
- Kamerarendszer bővítése.

❖ **Közlekedési fejlesztések:**

- Utak építése, felújítása és folyamatos karbantartása. Járda építése a főbb útvonalak mellett. Kerékpárutak létrehozásának szorgalmazása, tervezése és építése.
- A Váradi úti közlekedési problémák megoldása a lehetőségek függvényében, Csárdapuszta közvilágításának kiépítése.
- Lugas dűlőn kétsávós út építése.
- Az Önkormányzati Konyha kiszolgáló helyiségeinek felújítása, további gépesítése.
- Köztereink számának és minőségének növelése.

❖ **Köztetető fejlesztése:**

- Parkoló bővítése,
- Utcafronti kerítés megépítése,
- Parkosítás.

❖ **Vállalkozói park létrehozása:**

- A vállalkozói park létrehozása a kisebb-nagyobb vállalkozások megtelepedése érdekében.
- A szükséges infrastruktúra kialakítása.
- ❖ Az Önkormányzati Konyha kiszolgáló helyiségeinek felújítása, további gépesítése.

III. Adópolitika

A Kormány szorgalmazza új helyi adók bevezetését, azonban kérdés, vajon képesek-e megfizetni az emberek az újabb adókat. A becsülettel adózó vállalkozások terhei már nem növelhetők, a lakosság nagy része pedig maga is segítségre szorul, ezért a helyi adók emelésére vagy új adónem bevezetésére jelenleg nem látunk lehetőséget.

A behajtás hatékonysága az elmúlt 5 esztendőben jelentősen nőtt. A következetes behajtási tevékenység eredménye az adómorál javulása jelentős volt.

Nem tudható a program készítésének időpontjában, hogy a Kormány végül is megvalósítja-e az iparűzési adóval kapcsolatos elképzelését. Ez nagy érvágás lenne Hernád Nagyközség Önkormányzatának is.

IV. Civil szervezetek

A községben jelenleg 12 civil szervezet működik. Munkájukkal segítik az önkormányzat munkáját. Tevékenységük közösségformáló ereje a község hangulatán érződik, ezért fontosnak tartjuk további támogatásukat is. Új civil szervezetek létrehozását támogatjuk, ha azok szervesen be tudnak illeszkedni a község életébe, jó partneri kapcsolatot ápolnak a meglévő szervezetekkel, az Önkormányzattal és intézményeivel.

Hernád, 2020. március 30.

Zsírosné dr. Pallaga Mária
polgármester